

Nr 289.

Av herr **Gustafson** i Vimmerby m. fl., om anslag till åtgärder för höjande av det mindre jordbruket.

Alltsedan 1901 har riksdagen anvisat medel å extra stat till åtgärder för höjande av det mindre jordbruket. Ifrågavarande anslag utgår under nu löpande budgetår med 400,000 kronor.

Uti den nu framlagda statsverkspropositionen hemställer föredragande departementschefen, att för budgetåret 1933/1934 allenast skola anvisas 37,000 kronor. Därest riksdagen biträder detta förslag skulle åtgärderna för höjande av det mindre jordbruket — i vad det avser nu ifrågavarande anslag — inskränka sig till ett fortsatt uppehållande av speciell jordbrukspremiering i Norrland, hushållningssällskapens undervisningskurser samt annan undervisning, med ett sammanlagt belopp av omkring 77,000 kronor. Departementschefen anför att det statsekonomiska läget påkallar största möjliga besparingar jämväl beträffande sådana för jordbrukets främjande betydelsefulla ändamål som det, varom nu är fråga.

Ingen torde vilja förneka nödvändigheten av att sparsamhet med statens medel, nu mera än någonsin, iakttages. Mot departementschefens önskan att söka begränsa utgifterna kan därför — i och för sig — ingen berättigad erinran göras. När vi dock ifrågasätta att anslaget för höjandet av det mindre jordbruket ej bör begränsas, på sätt departementschefen föreslagit, är detta beroende på att anslaget även under nuvarande förhållanden har en stor uppgift att fylla. Härutinnan torde för övrigt departementschefens mening ej avvika från den av oss företrädade uppfattningen. Departementschefen erinrar om att statsunderstöd till förbättringsarbeten i stor utsträckning lämnas mindre jordbrukare i form av stödlån, vilka kunna utgöra en ersättning för premielånen. Erfarenheten från föregående år utvisar dock att ett förhållandevis litet antal av ansökningarna om stödlån kunnat beviljas. Skola därför möjligheterna till utförande av förbättringsarbeten vid det mindre jordbruket i avsevärdare grad kunna upprätthållas, är det nödvändigt att premielånen bibehållas jämväl under nästkommande budgetår. Härigenom skulle de mindre jordbrukarna icke blott ernå möjlighet att utföra cementinredningar i sina djurstallar och anlägga cementerad gödselstad, utan det skulle också skapas ökade arbetstillfällen för landsbygdens yrkesarbetare, stenarbetare och byggnadsarbetare m. fl. Sistnämnda synpunkt måste i närvarande tider av arbetslöshet tillmätas avgörande betydelse, när det råder stor arbetslöshet bland dessa grupper av landsbygdens arbetarekår.

Enligt vår mening kunde den del av anslaget, som avser hushållningssällskapens undervisningskurser jämte annan undervisning, lättare undvaras i nuvarande ekonomiskt brydsamma tider. Då emellertid hushållningssäll-

skapen väl räknat med denna del av anslaget vid fastställandet av sina utgiftsstater för innevarande år, ha vi ej ansett oss kunna framställa förslag härom. Vi ansluta oss till departementschefens uppfattning att anslag till studieresor under nuvarande ekonomiska förhållanden ej bör anvisas. I övrigt bör dock, enligt vår mening, anslaget till höjande av det mindre jordbruket utgå efter hittillsvarande grunder.

Vidkommande det belopp, som skulle erfordras för premiering av mindre jordbruk och den därmed förbundna premielåneverksamheten, under nästkommande budgetår, anse vi att samma belopp bör anvisas som beräknades för budgetåret 1931/1932 eller 310,000 kronor. Det belopp som erfordras för speciell jordbrukspremiering i Norrland samt hushållningssällskapens undervisningskurser, skulle, sedan en beräknad reservation på 40,000 kronor tagits i anspråk, uppgå till 37,000 kronor. Vid sådant förhållande skulle det sammanlagda belopp, som nu behöver anvisas, uppgå till 347,000 kronor.

Under återopande av det anförda hemställa vi,

att riksdagen måtte besluta att till åtgärder under kalenderåret 1933 till höjande av det mindre jordbruket anvisa för budgetåret 1933/1934 ett extra reservationsanslag av 347,000 kronor.

Stockholm den 21 januari 1933.

Emil Gustafson.

Axel Hansson,
Rubbestad.

Otto Niklasson.

Gustav Andersson,
Leabo.

Aron Gustafsson.

C. G. Olsson.

Nestor Hammarlund.